

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/Б/ОК29- 2023
	Екземпляр № 1	Аркуш 1 / 13

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
педагогічних технологій та освіти
впродовж життя

31 серпня 2023 р., протокол № 11

Голова Вченої ради

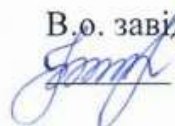
Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 232 «Соціальне забезпечення»
освітньо-професійна програма «Соціальне забезпечення»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра психології та соціального забезпечення

Схвалено на засіданні кафедри
психології та соціального
забезпечення
28 серпня 2023 р., протокол № 7

В.о. завідувача кафедри

 Марина ОКСІЮТОВИЧ

Гарант освітньо-професійної програми

 Дмитро МЕЛЬНИЧУК

Розробник: кандидат економічних наук, доцент кафедри психології та
соціального забезпечення ВОЙНАЛОВИЧ Ірина

Житомир
2023-2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/Б/ОК29- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 2 / 13

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 23 «Соціальна робота»	Нормативна
Модулів – 1	Спеціальність: 232 «Соціальне забезпечення»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 3		3-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр
		6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 2,63	Освітній ступінь: «бакалавр»	Лекції
		32 год.
		Практичні, семінарські
		16 год.
		Лабораторні
		- год.
		Самостійна робота
42 год.		
		Вид контролю: екзамен

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:
для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/Б/ОК29- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 3 / 13

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів фундаментальних знань із теорії і практики пенсійного забезпечення; навичок самостійного аналізу та вміння застосовувати законодавчі норми, що регламентують порядок реалізації права на пенсію; вмінь використання адміністративно-правових механізмів призначення пенсій, здійснення документального супроводу та розрахунків пенсійних виплат у сфері соціального забезпечення.

Завдання навчальної дисципліни:

- сприяння формуванню соціально-орієнтованого професійного світогляду майбутнього фахівця;
- забезпечення фундаментальної та практично-предметної підготовки шляхом опанування надбань світової наукової думки;
- формування у студентів знань з теорії пенсійного забезпечення та його нормативно-правового регулювання;
- набуття студентами навичок та вмінь самостійно аналізувати проблеми розвитку пенсійної системи України, а також розробляти пропозиції щодо їх вирішення;
- критичне осмислення вітчизняного і закордонного досвіду у сфері пенсійного забезпечення та реформування пенсійної системи;
- дослідження міжнародного досвіду щодо модернізації пенсійної системи в Європі та світі;
- ознайомлення із сучасними тенденціями і пріоритетами у сфері пенсійного забезпечення в Україні.

Відповідно до змісту освітньо-професійної програми, опанування навчальної дисципліни «Пенсійне забезпечення» забезпечуватиме формування інтегральної компетентності, а також загальних (ЗК) та спеціальних компетентностей (СК).

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі соціального забезпечення, що передбачає застосування теорій та методів соціальної політики і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК2. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

СК4. Здатність використовувати адміністративно-правові механізми призначення та контролю в системі соціального захисту населення.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення»:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/Б/ОК29- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 4 / 13

PH4. Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення.

PH5. Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій.

PH6. Застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту.

PH10. Визначати умови соціально-економічної підтримки різних категорій населення.

PH16. Застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціальних груп населення.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальні засади пенсійного забезпечення

Тема 1. Пенсійне страхування та пенсійне забезпечення: загальні поняття

1. Історія пенсійного забезпечення у світі та Україні.
2. Пенсійне забезпечення та пенсійне страхування: взаємозв'язок понять.
3. Загальна характеристика Пенсійної системи України.

Тема 2. Нормативно-правова база функціонування системи пенсійного забезпечення в Україні

1. Нормативно-правовий механізм публічного управління фінансами у сфері загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.
2. Загальні положення Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне забезпечення».
3. Проблеми та перспективи розвитку нормативно-правової бази функціонування системи пенсійного забезпечення в Україні.

Тема 3. Пенсія та пенсійні виплати

1. Поняття «пенсія» та її сутнісні ознаки.
2. Види пенсій.
3. Відмінності між пенсією та іншими виплатами соціального характеру.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Види пенсійного забезпечення в Україні

Тема 4. Солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного забезпечення

1. Основні поняття про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування.
2. Суб'єкти солідарної системи загальнообов'язкового державного пенсійного забезпечення.
3. Особи, які підлягають загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню.
4. Єдиний внесок як фінансова основа загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/Б/ОК29- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 5 / 13

5. Персоніфікований облік у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

Тема 5. Накопичувальна система пенсійного страхування.

1. Сутність пенсійних виплат за рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування та їх види.

2. Суб'єкти системи загальнообов'язкового накопичувального страхування.

3. Джерела формування та використання пенсійних коштів учасників

Тема 6. Недержавне пенсійне забезпечення в Україні

1. Поняття недержавного пенсійного забезпечення та його учасники.

2. Недержавні пенсійні фонди та їх види.

3. Вкладники та види пенсійних виплат НПФ.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Практичні аспекти пенсійного забезпечення в Україні

Тема 7. Страхувальний стаж у солідарній системі загальнообов'язкового державного пенсійного забезпечення

1. Страхувальний стаж як соціально-правовий показник.

2. Періоди, які включаються до страхового стажу.

3. Порядок обчислення страхового стажу.

4. Пільги про обчисленні страхового стажу.

5. Компенсація відсутності страхового стажу для виплати пенсії.

6. Порядок підтвердження страхового стажу.

Тема 8. Пенсія за віком

1. Умови призначення пенсії за віком.

2. Заробітна плата для призначення пенсії за віком.

3. Пільгові умови призначення пенсії за віком.

Тема 9. Пенсія по інвалідності

1. Умови призначення пенсії по інвалідності.

2. Розмір пенсії по інвалідності.

3. Умови припинення виплати пенсії по інвалідності.

Тема 10. Пенсія у зв'язку з втратою годувальника

1. Умови призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника.

2. Розмір пенсії у зв'язку з втратою годувальника.

Тема 11. Порядок призначення пенсії у системі загальнообов'язкового державного пенсійного забезпечення

1. Порядок звернення за призначенням пенсії.

2. Подання й оформлення документів для призначення пенсії.

3. Строки призначення та перерахунку пенсії.

4. Порядок визначення заробітної плати для обчислення пенсії.

Тема 12. Процедури перерахунку та виплати пенсій у системі загальнообов'язкового державного пенсійного забезпечення

1. Види та строки перерахунку та виплати пенсії.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/Б/ОК29- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 6 / 13

2. Періодичність і порядок виплати пенсій.
3. Припинення та поновлення виплати пенсії.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Кредитні модулі	Змістові модулі та теми	Кількість годин			
		Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота
№1	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальні засади пенсійного забезпечення				
	Тема 1. Пенсійне страхування та пенсійне забезпечення: загальні поняття	10	2	1	7
	Тема 2. Нормативно-правова база функціонування системи пенсійного забезпечення в Україні	10	2	1	7
	Тема 3. Пенсія та пенсійні виплати	9	2	1	6
	МКР №1	1	X	1	X
	Разом змістовий модуль 1	30	6	4	20
№2	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 Види пенсійного забезпечення в Україні				
	Тема 4. Солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного забезпечення	11	4	1	6
	Тема 5. Накопичувальна система пенсійного страхування	9	2	1	6
	Тема 6. Недержавне пенсійне забезпечення в Україні	9	2	1	6
	МКР №2	1	X	1	X
	Разом змістовий модуль 2	30	8	4	18
№3	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Практичні аспекти пенсійного забезпечення в Україні				
	Тема 7. Страховий стаж у солідарній системі загальнообов'язкового державного пенсійного забезпечення	6,5	4	2	0,5
	Тема 8. Пенсія за віком	5,5	4	1	0,5
	Тема 9. Пенсія по інвалідності	5,5	4	1	0,5
	Тема 10. Пенсія у зв'язку з втратою годувальника	3,5	2	1	0,5
	Тема 11. Порядок призначення пенсії у системі загальнообов'язкового державного пенсійного забезпечення	4	2	1	1
	Тема 12. Процедури перерахунку та виплати пенсій у системі загальнообов'язкового пенсійного забезпечення	4	2	1	1
МКР №3	1	X	1	X	
	Разом змістовий модуль 3	30	18	8	4
	РАЗОМ	90	32	16	42

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/Б/ОК29- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 7 / 13

5. Теми практичних занять

№	Назва	Кількість годин
1	Тема 1. Пенсійне страхування та пенсійне забезпечення: загальні поняття	1
	Тема 2. Нормативно-правова база функціонування системи пенсійного забезпечення в Україні	1
2	Тема 3. Пенсія та пенсійні виплати	1
	МКР №1	1
3	Тема 4. Солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного забезпечення	1
	Тема. 5. Накопичувальна система пенсійного страхування	1
4	Тема 6. Недержавне пенсійне забезпечення в Україні	1
	МКР №2	1
5	Тема 7. Страховий стаж у солідарній системі загальнообов'язкового державного пенсійного забезпечення	2
6	Тема 8. Пенсія за віком	1
	Тема 9. Пенсія по інвалідності	1
7	Тема 10. Пенсія у зв'язку з втратою годувальника	1
	Тема 11. Порядок призначення пенсії у системі загальнообов'язкового державного пенсійного забезпечення	1
8	Тема 12. Процедури перерахунку та виплати пенсій у системі загальнообов'язкового державного пенсійного забезпечення	1
	МКР №3	1
	РАЗОМ	16

6. Завдання для самостійної роботи

Передбачається, що в період вивчення дисципліни студент самостійно виконує домашні завдання; вивчає матеріал курсу в процесі підготовки до практичних занять та семінарів; складає конспекти тем, що виносяться на самостійне вивчення. Частка самостійної роботи при вивченні навчальної дисципліни становить: для денної форми навчання – 47% (42 год).

Питання для самостійного опрацювання при підготовці до практичних занять:

Назва	Кількість годин
Тема 1. Пенсійне страхування та пенсійне забезпечення: загальні поняття 1. Роль пенсійного забезпечення в системі соціального страхування. 2. Пенсійні системи світу.	7

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/Б/ОК29- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 8 / 13

Назва	Кількість годин
Тема 2. Нормативно-правова база функціонування системи пенсійного забезпечення в Україні 1. Міжнародні акти з питань пенсійного забезпечення. 2. Підзаконні нормативно-правові акти у сфері пенсійного забезпечення.	7
Тема 3. Пенсія та пенсійні виплати 1. Відмінності між пенсією та іншими виплатами соціального характеру. 2. Показники рівня та обсягів пенсійних виплат в Україні у 2021-2023 рр.	6
Тема 4. Солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного забезпечення 1. Персоніфікований облік у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. 2. Пенсійне забезпечення окремих категорій громадян.	6
Тема 5. Накопичувальна система пенсійного страхування 1. Правовий статус Накопичувального пенсійного фонду. 2. Обов'язкова накопичувальна пенсійна система у світі.	6
Тема 6. Недержавне пенсійне забезпечення в Україні 1. Особливості створення та функціонування корпоративних і професійних пенсійних фондів. 2. Персоніфікований облік учасників недержавних пенсійних фондів. 3. Державний нагляд та контроль у сфері недержавного пенсійного забезпечення.	6
Тема 7. Страховий стаж у солідарній системі загальнообов'язкового державного пенсійного забезпечення 1. Компенсація відсутності страхового стажу для виплати пенсії. 2. Порядок підтвердження страхового стажу.	0,5
Тема 8. Пенсія за віком	0,5
Тема 9. Пенсія по інвалідності	0,5
Тема 10. Пенсія у зв'язку з втратою годувальника	0,5
Тема 11. Порядок призначення пенсії у системі загальнообов'язкового державного пенсійного забезпечення 1. Строки призначення та перерахунку пенсії. 2. Виплати (доходи), що враховуються в заробітну плату (дохід) застрахованої особи для обчислення пенсії.	1
Тема 12. Процедури перерахунку та виплати пенсій у системі загальнообов'язкового державного пенсійного забезпечення 1. Припинення та поновлення виплати пенсії. 2. Утримання надміру виплачених сум пенсій.	1
РАЗОМ	42

7. Індивідуальні завдання

- Формування словника термінів з питань пенсійного забезпечення.
- Зміст індивідуального науково-дослідного завдання полягає у проведенні поглибленого дослідження за обраною темою, узагальненні його результатів та їх оформленні у вигляді презентації, а також у захисті з демонстрацією за допомогою мультимедійних засобів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/Б/ОК29- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 13

Тематика науково-дослідного завдання стосується найбільш актуальних питань становлення та розвитку системи пенсійного забезпечення та функціонування пенсійних систем у світі та в Україні, сприяє набуттю практичних навичок узагальнення, систематизації інформації, аналізу статистичних даних та формування висновків за результатами проведених робіт. Виконання індивідуального науково-дослідного завдання базується на виборі студентом зарубіжної країни, проведенні дослідження особливостей пенсійної системи цієї країни, передумов її становлення та позитивного досвіду пенсійного страхування, а також здійснює порівняння із різними аспектами пенсійного забезпечення в Україні, формулюючи відповідні висновки.

Орієнтовна структура науково-дослідної роботи повинна містити такі структурні елементи:

1. Структура пенсійної системи.
2. Пенсійний вік, встановлений законодавством країни.
3. Розмір та динаміка пенсійних виплат у країні.
4. Переваги пенсійної системи та позитивний досвід для України.

Теми індивідуального завдання:

1. Пенсійна система Японії.
2. Пенсійна система Польщі.
3. Пенсійна система Німеччини.
4. Пенсійна системи Італії.
5. Пенсійна система Іспанії.
6. Пенсійні системи країн Балтії.
7. Пенсійна система Австрії.
8. Пенсійна система Норвегії.
9. Пенсійна система США.
10. Пенсійна система Китаю.

8. Методи навчання

Для досягнення мети викладання дисципліни «Пенсійне забезпечення» необхідною є систематична навчально-пізнавальна робота студентів у формах: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації, самостійна робота.

Заняття переважно проводяться у вигляді лекцій, найчастіше – проблемних лекцій та лекцій-диспутів; практичних занять – з використанням інтерактивних методів: бесіда, дискусія, проектна діяльність та робота в малих групах. На практичному занятті студенти презентують конкретну проблему, вчать дискутувати, аргументовано доводити свою точку зору; об'єктивно оцінювати власні знання й уміння.

Представлення результатів самостійної роботи студенти здійснюють за допомогою мультимедійних засобів, виконуючи презентації та інші види завдань, що дозволяють не лише закріпити знання, а й сформулювати практичні

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/Б/ОК29- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 10 / 13

навички пошуку й обробки інформації, визначення проблемного питання та шляхів його вирішення.

9. Методи контролю

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи та модульного контролю, контролю виконання індивідуальних завдань та семестрового контролю.

Модульний контроль здійснюється шляхом перевірки графіку відвідування студентами лекційних та практичних занять та опрацювання відповідного матеріалу (у випадку пропуску занять), перевірки домашніх завдань, усного та письмового опитування і завершується написанням модульної контрольної роботи.

Критерії оцінювання модульного контролю*

Форма контролю	Максимальна кількість балів
Всього за змістовий модуль 1	22
– перевірка домашніх завдань	3
– оцінювання відвідування	3
– усні опитування	3
– письмові опитування	3
Модульна контрольна робота № 1	10
Всього за змістовий модуль 2	22
– перевірка домашніх завдань	3
– оцінювання відвідування	3
– усні опитування	3
– письмові опитування	3
Модульна контрольна робота № 2	10
Всього за змістовий модуль 3	34
– перевірка домашніх завдань	6
– оцінювання відвідування	6
– усні опитування	6
– письмові опитування	6
Модульна контрольна робота № 3	10

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Правильна відповідь на тестові завдання	0,5 балів
Кількість тестових завдань	20
Максимальна кількість балів	10

Семестровий контроль здійснюється шляхом складання екзамену.

1. Оцінювання якості засвоєння дисципліни за всіма видами навчальних занять проводиться без участі студента на підставі усіх попередніх модульних контролів, що передбачені навчальним планом шляхом визначення

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/Б/ОК29- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 13

середньозваженого балу (округленого до сотих) результатів модульних контролів.

2. Загальна кількість балів та результати семестрового контролю доводяться до відома студента. При проведенні підсумків семестрового контролю необхідно враховувати наступне:

– у разі, якщо студент погоджується з результатом контролю, відповідна кількість балів та оцінка (за національною шкалою та шкалою ECTS) виставляються у відомість;

– у разі, якщо студент отримав від 0 до 59 балів, то у відомість за національною шкалою виставляється оцінка “незадовільно” (“F” та “FX” відповідно до шкали ECTS);

– у разі, якщо студент, який отримав позитивну оцінку за результатами модульного контролю, має бажання підвищити результати семестрового контролю, то він складає екзамен зі всього курсу під час сесії (за розкладом), результати якого виставляються у відомість.

Шкала оцінювання

За шкалою	Бали	Екзамен
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	74-81	
D	64-73	Задовільно
E	60-63	
FX	35-59	Незадовільно
F	0-34	

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота															Інд. завд.	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3								
T1	T2	T3	МКР 1	T4	T5	T6	МКР 2	T7	T8	T9	T10	T11	T12	МКР 3	22	100
4	4	4	10	4	4	4	10	4	4	4	4	4	4	10		

11. Рекомендована література

Базова література:

1. Безугла В.О. Соціальне страхування: навч. посіб. / Безугла В.О., Загірняк Д.М., Шаповал Л.П. К.: Центр учбової літератури, 2019. 368 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/Б/ОК29- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 13

2. Боднарук М.І., Орловський О.Я., Бурка А.В. Право соціального захисту : навч.-метод. посібник. / М.І. Боднарук, О.Я. Орловський, А.В. Бурка. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 184 с.

3. Бондаренко Г.В., Іващенко К.В. Пенсійне забезпечення в Україні: навчальний посібник. Умань: ВІЗАВІ, 2022. 110 с.

4. Мальований М.І., Бечко П.К., Бечко В.П. Соціальне страхування: Навч. Посіб. К.: Центр учбової літератури, 2021. 496 с.

5. Мокрицька Н. П. Право соціального забезпечення : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 536 с.

6. Шалієвська Л. І. Пенсійне забезпечення в системі економічної безпеки держави: монографія. Львів : «Растр-7», 2020. 196 с. URL: https://dSPACE.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3685/1/МОНОГРАФІЯ_Шалієвська.pdf

7. Пенсійне забезпечення у солідарному рівні загальнообов'язкового державного пенсійного страхування / В. М. Андрії, О. Л. Кучма, Л. М. Сіньова; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Маслаков, 2018. 474 с.

Додаткові джерела:

1. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>

2. Закон України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» від 08.07.2011 р. № 3668-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3668-17#Text>

3. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 р. № 2464-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>

4. Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 09.07.2003 р. № 1057-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15>

5. Закон України «Про пенсійне забезпечення» від 0.11.1991 р. № 1788-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15#Text>

6. Липко Н. Аналіз сучасного стану пенсійної системи України та пошук шляхів її реформування. *Економіка та суспільство*. 2023. (51). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-44>

7. Пенсійні фонди у світі. URL: https://knpf.bank.gov.ua/uchasnykam/baza_znan/pensiini_fondy_u_sviti.html

8. Шалієвська Л. І. Пенсійне забезпечення: зарубіжний досвід та уроки для України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 4. С. 96–100.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. База нормативних актів України. URL: <http://zakon.nau.ua>

2. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/Б/ОК29- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 13

3. Національна асоціація НПФ України та адміністраторів недержавних пенсійних фондів. URL: <https://www.napfa.com.ua>

4. Національна бібліотека ім. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>

5. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua>.

6. Національна комісія що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України. URL: <http://www.dfp.gov.ua>.

7. Офіційний бюлетень поточного законодавства України. URL: <http://ovu.com.ua/articles>

8. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/>

9. Українська асоціація адміністраторів пенсійних фондів. URL: www.uaarf.com

10. Урядовий портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua>